

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

6. De eisde[m] Militaribus ordinibus certæ aliæ quæstiones tractantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

ra: nec distinguitur, ab Ordine Sancti Iacobi, qui est in Regno Castellæ, & ita olim erat unus tantummodo: Verum vbi Portugallia sese à Castella se iunxit, ac diuinit, diuinus etiam Ordo est, eodem tamen vestitus genere, Cruce, & Regula vtitur, quibus Milites S. Iacobi in regno Castellæ,

Florentia à Cosmo Medice, Magno Thuscio Duce instituta est Militia S. Stephani, sub Regula S. Benedicti: & Pij Quarti auctoritate Pontificia confirmata, anno salutis humanæ 1562.

Cap. VI.

De eisdem Militaribus Ordinibus certe aliae questiones tractantur.

Primò queritur, quoniam iure Templariorum Ordo ille, quem supra nominaui, fuerit eius, ac penitus extinctus? Historici sanè multi, literis prodiuerunt nobilissimi, & dictissimi huius Ordinis excidium, quorum alij dominant, alij vero probant, alij in dubium vocant. Nam quidam iure deletos Templarios scribunt, ob impiam Religionem, ob nefaria flagitia, & turpia quadam, & obscenæ illorum virtutum, denique ob læsa Maiestatis crimen. Sic Platina, in vita Clemens 5. Polydor. de inventoriis rerum lib. 7. cap. 5. Volat. comment. lib. 21. Aemili. de rebus Francorum lib. 8. Gaguin. lib. 7. de rebus Franc. Alij vero tradidere, eos Philippi Francorum Regis aurarit, & iniquitate infantes damnatos. Ita Jacobus Moguntinus, Sabellius, Naucleus, lo. Boccatus. Albericus in Dictionario lit. T. ait: Ordo Templariorum eueritus fuit tempore Clementis Quinti, insante Rege Francie: & fuit audiui ab uno, qui fuit examinatur testim, & causa, contra iustitiam, & mihi dixit, ipsum Clementem, hac processisse, et si non per viam iustitiae potest destriri, destruatur per viam expedientie, ne scandalizetur charus filius noster Rex Francie. Hæc ille ad verbum: sed potuit ille examinator testim, & causa decipi. Referam breuiter quid scriperit illorum temporum scriptor, Ioannes Villaneus lib. 8. cap. 92. histrio Florentina quo Antoninus par. 3. histrio. tis 21. cap. 1. §. 3. & alij acceperunt. Cum Pictauij Clemens V. commoraretur Philippus Francorum Rex, vulgo cognominatus Pulcher, aulicorum justitiis adductus, & se lucipermitus, Templariorum Ordinem accusavit: initium male ortum est, à Prio Monialonis, in auro Tholosano, & Noffo, exule Florentino: quorum hic à Pretore Parisiensi multorum criminum reus fuerat in carcere conicitus, id est ob hereticos, & scelerates, ac perdite vita crimen suscepimus indicio Magistri Templariorum perpetuo carcere adductus. Hæc duo, de libertate, ac vita scelerum, criminis confinxerunt, ob que Ordo Templariorum Christiano nomini, ac Republica utilis deleretur: ipsi vero è carcere emisisti infelici vita extupseriere. Nossus enim ob diuina causam à Carifice stragulatus interiit. Prior proditione necatus est. Cum perditissimi homines crimina inaudita commenti essent, vivos maximò pios accularunt. Accusationis capita, Procurator fisci Regii, ad Regem scripta Pictauij misit, que ille auctoritas motus, pro veris habuit: delatoribus libertate, & reuaria donatis, à Pontifice Clemente Quinto, cum adhuc Pictauij esset, impetravit, ut totius Ordinis Templariorum eversionem policeretur, viva litterarum significacione, tota Francia comprehensum, & fiscus Regius in eorum fundos, possessiones, ac se monentes, mobilesque res manum

iniecit. Lutetiae Magister templi Jacobus Mola Burgundius cum quinquaginta novem equilibus socijs capitulo, & in carcere traditur. Arguebatur herefœt, impietatis, fœderis cum Turcis Christiani nominis hostibus iniit, nefarie & auerse libidinis, contemptus Crucis, & Clivis Domini imaginis spuso, lotio, & pedibus fœdata, læsa Maiestatis, bonorum, qui Virginis Dei Genitrici, & superis sanctisque celi habitatoribus debetur, abiecti, & tandem religiosis Christiani penitus abnegati. Questione habita sepe tori nihil huismodi de se, & de socijs confessi sunt, quin infantes se piolque Templarios equites conflantissime testabentur. Macerati longo carcere quinquaginta sex, tortum modice distibutis paleis alligati, ac lento igne tolliti sunt: professi infantes se mori, amici, & consanguineis eorum frustra monentibus, ut item venire, si crimen agnoscant, & faterentur, ab rege propositam amplectentur. Supererant quatuor, Jacobus Mola, frater Delphini Principis Viennensis, Hugo Peraldus, & cuius nomen Historici, non prodiderunt, quidam olim Regie gaza custos. Hi Pictauij vindicti, ad Pontificem, & Regem traxerunt. Vbi proposita vita esse, & impunitate, aliquid de se confessi Lutetiam reducuntur duobus Cardinalibus misis, qui enerviosis decreverunt à Pontifice factum publicè recitare, & vincitos de se confessi aliquia pena multaverunt. Prefoibus Templi Virginis, ex Theatro id Decretum Cardinales vniuersitatem, & circumfusa ingenti multitudine recitari inservent. Ibi Jacobus Mola Magister templi ad supplicium productus, & proposita vita esse, si quam custodia fessus de se suisque socijs fuerat, nunc quoque confessi veniam publicè petret, facto silentio negavit omnino vere esse, que de Templariorum heresi, & alijs crimibus recitata essent: Ordinem illum esse Catholicum, instum, & sanctum, & se dignum extremo supplicio, paratunque id subire, & velro depositare, qui vita dulcedine, impia de se, ac socijs, Pontifice, & Rege suadentibus, Pictauij confessus est. Ergo nunc, inquit, supremis rebus meis, cum locum mendacio dare nefas sit, ex animo vere que favore me ingens in me meosque socios scelus admisisse, qui in gratiam, quorum minime decuit, & sic vita impia flagitia, & sceleris ad formam mentita sumin Ordinario meum de Christiana Religione opinione meritam: ne mihi nunc vita opus est precari, & novo super vetus mendacio retenta. Dismissa concione, vincti, in tetrum carcere retruduntur, quos Rex ad supplicium productus lento igni torri iugis. Mola, & frater Delphini constantissime supplicium pertulerunt. Nam raro impotiti, & admodum putatum igne per moribus pedibus, ad exprimentiam scelerum confessum in tunc quidem cum reliquo corpore deposito, rituæ fædo nidore torrerebant, ab huī orationis constanza deficiuerunt, aut mutata mente ullam significacionem prebuerunt, illa tantum vox edita, que ab omnibus audiretur, Templariorum Ordinem Catholicum esse, iustum, & sanctum. Peraldus vero, & ille olim Regis Quatuor presentis supplicij metu perterriti, affirmavint vera esse, que erant Rege, & Pontifice de Templariis protulissent: qui flosculus vinculus dimisisti, infelix postero die vita extra absurpis perierunt. Nocte supplicium secuta, Monachi aliisque Religiösi homines Mola, & Delphini Viennensis reliqui sacros Martirium cineres colligerent. Hæc ex Ioanne Villaneo. In possessionem bonorum Templariorum Regius fiscus iuit, rebusque se monentibus atq; mobilibus à fisco retinet, quæ solo cōtinetur. Pictauij decretu, S. Ioannis Hospitalarij equitibus assignata sunt. Quid ergo hic dicendum ad propositam questionem: fuerunt ne Templarij iure damnati, in Castella, Salmantica, utrere-

Fert Ioannes Mariana de rebus Hispanie, lib. 15. cap. 10. vnde Episcoporum conuentus est: habitus: de Templariis quæstione agitata, & causa cognita pro eorum innocentia pronunciarum est, cōmūnū Patrum suffragio, ad Pontificem Romanum, reiecta totius rei summa de liberatio[n]e est, & ea contra Patrum decretum valuit. Moguntia i. tidem in Germania, ut testatur Naucerus in Chronico volum. 2. generat. 44. & narrat Aenil. de rebus Francorum lib. 8. frequens Patrum confessus habitus est, ut iussa Pontificis de Templariorum causa ageretur. Hugo cum viginti Ordinis sui socijs Militibus in eum conuentum irruisse fertur, & clara voce testatus, si quid grauius in eum Ordinem esset decretum, se Pontificem Maximum, Clementis successorem appellare. Ferocia, & metu eorum deterriti Patres, bono animo eos esse iusserunt. Climenti certiore litteris facto, ius de integrō quærendi, & statuendi Archiepiscopo Moguntino demandante, causa Templariorum cognita est. Patres eos criminē liberos, ac prōinde innocentes suis Iusfragis iudicarunt. At in Viennensi Concilio Generali coram Pontifice Romano, causa Templariorum cognita, decretum est, ut coram nomen, & Ordo penitus ē medio tolleretur: seuerum, ac durum decretum quibusdam viuum est. Aliorum iudicio verisimile est, nec ea delicta in omnes provincias perusisse, nec singulos contaminasse, & Templarios aliquia ex parte infantes susisse, & Pontificem, vna cum Concilio Patrum iuxta allegata, & approbata in iudicio, sententiā tulisse, qua capitū cōdemnari iure potuerunt: & Regem (quod etiam Gallici Scriptores confitentur) lucri auditare, & aulicorum afferentationibus deceptum, cōficta fortassis aliqua improborum hominum menda cijs crimina, pro veris habuisse. Defendunt à calunnia, & crimen Templarios Villaneus, Antonius, Albericus, & alij: sed eos Romani Pontificis sententia, Concilij Viennensis decretum, fama frequens, communis ferè omnium sensus damnat. Ego longè multo probabilius existimo, eos iustis de causis damnatos iuisse. Non enim verisimile est, Romanum Pontificem eorum ordinem, sine iusta causa, penitus dēleuisse. Documentum maximum datum vniuersis, sed præsertim sacra professione religioſa vitæ hominibus consecratis, ut similem perfidiam deuident, improbitatem defugiant, peccandi occaſiones prædant, & opes, virelque suas magis integra probacis opinione, quam re alia cureret quam maximè conseruandas.

Secundò quæritur, quænam origo, & causa fuerit Ordinum Militarium in Ecclesia Dei; & quando primum vnuſquisque eorum Ordinum fuerit institutus, & propagatus, & quis inter eos sit primus, & quis secundus, & quis deinceps? Relipon̄eo, Vrbem Hierosolymam, cum iam anno 1199. bello sacro esset recuperata, trium Religiorum Ordinum instituendorum causam, & originem extitisse: i. autem fuerunt Hospitalarij, seu Hospitalenses Sancti Ioannis nomine appellati. Templarij, atque Theutonici: nam antea Christiani Ecclesiæ latini, permittebūtib[us] Aegyptijs, & Saracenis Vrbis Hierosolymorū dominis, prope Domini sepulchrum Co-

nobia duo construxerant, vnum viris, alterum fœminis excipiendis, qui sepulcri domini viſendī gratia, eō confluebant: eaque domicilia nomini B. MARIAE Virginis, & B. MARIAE Magdalena dicauerant. Recepta Hierosolyma, ingens Christianos omnes sepulchri viſendi cupido incēdit, Et cum ea cœnobia infinita hominum vndique confluentum multitudini nō suppterent, hospitalis domus est addita, & in ea facellum extructum S. Ioanni Baptista sacram, & non ut alij putant, Sancto Ioanni Eleemosynario Patriarchæ Alexandrino, qui re vera fallitur, ut constat ex formula, qua professionem religionis milites emittunt. In eo igitur loco ex redditibus vtriusque cœnobij ijs, qui sepulchrū adiſſent, ægrotantibus res necessariæ subministrari suunt capta, & Rector qui Cœnobij curam gereret institutus: qui deinde post aliquot annos vñā cum socijs suis habitum Religionis assumpsit; & hi postea rei militaris studio suscepto, peregrinos aduersus Saracenos tuebantur, & prōinde Milites Hospitalarij, sive Hospitalenses, & Hierosolymitani, aut Sancti Ioannis nomine vocari coeperunt: atque hi Religiosorum Miltum fuere omnium primi, coepéruntque circa annum 1106. at Honorij II. auctoritate anno 1124. confirmati sunt.

Præst toti huic ordini Magister, qui vocatur Magnus Magister, fuere Magistri in ordine ha-ctenus. si. vlique ad Hugonem de Loubenx. Inter eos fuerunt duo S. Romanus Ecclesiæ Cardinales, & Magistri ordinis, vnuſ electus, & factus Cardinalis à Sixto. IIII. alter à Sixto V. habet Magister annuſ redditus ad onera suffinenda in viginti vna, aut viginti duabus Commendæ Magistralis. Habet locum tenentem, vel Vicegerentem. Constat totus Ordo octo linguis, hoc est, octo nationibus: nam Ordo Linguas appellat Natio-nes. Lingua sunt, prouinciae Aquitanie, Francie, Italiae, Aragonie, sub qua Cathalonia, & Narra-ria continentur: Anglia, sub qua Hibernia, Alemania, sub qua Vngaria, Boemia, & Dacia intel-liguntur: & Castellæ Legionis, & Portogallie, Post Magistrum sunt octo Dignitates, sive octo Baiulii Conuentuales, sive Capitulares, Mag- nus Commendarius, Maricallus, Hospi-tarius, Admiratus, Magnus Conseruator, Turcopoliarius, Magnus Baiuliūs, & Magnus cancel-larius. Deinde sunt cæteri Commendarij, qui di-entur Piores, & Castellanus Empostæ. Por-rò Baiuliū dicuntur administratores prædio-rum, & rerum, que sunt ordinis.

Deinde Gelaſio II. Apoſtolicam Cathedram tenente anno 1118. Templarij Milites Hierosolymis etiam esse coepérunt: qui quidem iuxta Christi sepulcrum commorantes, Christianos eō peregrè profectos hospitio excipiebant: excep-tos armis accincti, per templa, & sacra loca comtabantur, ac deducebant, ut omnem Ter-ram sanctam tutò viserent ac perlustrarent. Cuius pri officij auētores fuerunt nouem; qui quodd in parte ædium Templi habitarebant, Tem-plariorum nomen inde sumperierunt. Eorum Or-do approbatus est ab Honorio II. anno Domini 1129.

Tertius ordo Sacrae Militia, qui dicitur Theutonicorum Sancta Mariz, ad Hospitalarios, & Templarios additus aduersus Saracenos, est institutus circa annum 1160. Nam eo tempore Germani aliquot viri, qui in Vrbe Hierosolyma, in quam Dominici sepulcri visendi gratia conuenerunt, Italorum & Francorum pietatem, & charitatem emulati, hospitalem domum, & facillum Sancte MARIAE dicatum edificarunt, ad Theutonicae nationis homines excipiendo, & contra Saracenos defendendo. Coepérunt sub Alexandro III. anno 1164. Sed auctoritate Celestini Tertij anno 1192. confirmati fuerunt. Sunt enim hi templariorum regulam pariter, & institutum profesi.

Anno item Domini Incarnationis 1164. auctoritate Alexandri III. confirmatus est ordo Militum Calatrauæ. Hi filio & opera cuiusdam Abbatis Cisterciensis, eum ordinem instituerunt: defenderunt enim contra Mauritanos, Arabes, siue Saracenos oppidum Calatrauam, quod Templarij Milites deseruerant, Saracenorum imperium minimè fassimantes. Vnde imitati sacram Hospitaliorum, & Templariorum militiam, sese tribus Religionis votis DEO obstrinxerunt ad pugnandum contra Saracenos. Summus totius ordinis Magister annum redditum percipere solebat trecentorum millium aureorum: & ordo potest & debet, ut Hispania Regi inferuat, ad bellum mittere equitatu trecentorum militum Religiosorum. In Prouincijs Castellana, Aragonensi, Valentina habet quas vocant Commendas, vt testatur Franciscus Radès de Andrade in Chronico ordinis cap. 9. centum & tres. Et eodem teste c. 32. habet beneficia Ecclesiastica, qui Prioribus dicuntur, tredecim: Dignitates quinque post Magistrum ordinis, videlicet Commendatarium Magnum, Clauigerū, Priorē Conuentus, Sacrificium Magnum, & Praefectum fabricæ. Prior, qui Conuentu Calatrauæ praesit, & velut generalis Parochus, curā habens omnium eorum, qui sunt ordini subiecti. Habet priuilegio Romani Pontificis, insignia & iura Episcopi, quibus vtitur in conuento, & alijs Ecclesijs ordinis subiectis, vt testatur praedictus Auctor Francicus de Andrade, c. 7. Beneficia Regularia ordinis dantur Clericis profesiis religionis: qui vocantur Piores, aut Vicarij, aut Rectores, & alijs Cappellani. Rectores habent curam animarum in ijs oppidis, quæ sunt ordini subiecta.

Anno 1175. Religiosus ordo Militum S. Iacobii ab Alexandro Tertio confirmatus est: qui paulo ante Calatrauensem ordinem fuerat institutus: non autem vt tradidere quidam, regnante ramiro huius nominis primo in Regno Legionensi, nec item regnante Alphonso Magno, vt alijs voluerunt. Nam in ipsa Constitutione Alexandri Tertij aperte dicitur, eum ordinem esse ante paucos annos fundaram, & erectum: præsertim cum instar Hospitaliorum Templariorum. Militum ad defendenda oppida Christianorum in Regno Legionensi, & Castellano contra Saracenos institutus esse videatur. Fuerat tamen multis annis ante hunc ordinem instituta sodalitas quædam eorum, qui Sancti Iacobi nomine sodales vocabantur: vnde factum

est, vt quidam putauerint, ab eo tempore ordinem huiusmodi militum ceperisse, vt Franciscus Andrade in Chronico ordinis annotauit, Magister ordinis annuos redditus percipiebat trecentorum millium aureorum, & ex toto ordine possumt, & debent ad bella progrederi centi equites Religionem profesi. Habet item ordo in prouincijs Castellana, Aragonensi, Valentina, Legionensi commendas octoginta tres, teste Francisco & ades de Andrade in Chronico ordinis, & præter Commendatarios conflat alij multis equitibus Religionem profesis, & Clericis ducentis. Ad Magistri electionem, & creationem conuocantur tredecim Commendatarij Equites: & ideo hi dicuntur habere Dignitatem in ordine. Eos conuocandi ius, & auctoritatem habet Prior, qui præfet Conuentui, qui est principalis fedes ordinis: & lis olim fuit inter duos Prioratus, quos haber precipuos hic ordo, videlicet Sancti Marci in Regno Legionensi, & Vclesij in prouincia Toletana, vter eorum haberet prædictum ius, & auctoritatem. His Prioribus sunt subiecti alij couentus. Habet duos Commendatarios Magnos, vnum in Castellano, Alterum in Legionensi regno.

Anno Domini 1320. creatum ordinem equitum in Lusitania à Dionysio Sexto Portogallia Rege, qui vulgo dicuntur nomine CHRISTI, iohannes vigesimus secundus, sua auctoritate confirmavit. Münificentia Regis habuit initio, quo est primum fundatus & institutus, isordo in Portogallia Commendas fedecim, teste Garibaldi in Chronico Regum Portogallie in vita Dionysij Regis. Viget hic ordo tantum in Portogallia, habet quinque Dignitates post Magistrum ordinis, nimirum Commendatarium Magnum, Clavigerum, Priorem Magnum, Sacrificium, & Praefectum fabricæ, vt idem Autor proximè nominatus refert.

Anno Domini 1176. vel paulo ante ordo, Militum Alcantare institutus esse memoratur, cum rerum in Castella Alphonsus huius nominis octauus dominaretur, & Fernandus itidem Rex huius nominis secundus, Legionense Regnum teneret. habet hic ordo teste Franciso Andrade, commendatas trigesima nouem, habet idem Commendatarium Magnum, & Clavigerum.

Monte sacra Militia constituta fertur Regis Aragonie auspicijs in Valentina prouincia, & Ioannis xxii. auctoritate anno Domini 1317. confirmata; instituta est aduersus Mauros, qui Valentina litora infesta redebant: ceteris sacris Militijs in Hispania Regum auxilio, & beneficio fundatis: censu quidem & opibus tenuior, sed virtute bellica non inferior. Porro in ordine Calatrauæ fuerunt, teste Franciso Andrade, Magistri vigintinouem. Et auctoritate Innocentij Octauij Ferdinandus Rex Catholicus, factus est perpetuus Administrator Ordinis, & tunc ceperit ordo, non per Magistros, sed per reges Hispanie. Administratores perpetuos gubernari. Nâ auctoritate Adriani VI. perpetua administratio Ordinis coniuncta est, cum regali dignitate regum Catholicorum Hispanie. In ordine S. Iacobi fuerunt Magistri, vnius, & quadraginta:

ginta: In ordine Alcantaræ fuerunt trigintisex, & auctoritate eiusdem Adriani VI. factum est, ut ait Franciscus Andrada, ut Catholicus Rex Hispania, sit perpetuus Administrator horum duorum Ordinum eodem modo, quo est Ordinis Calatravae.

Anno 1561. auctoritate Pij Quarti confirmatus est religiosus ordo Militum S. Stephani, sub regula S. Benedicti viuentium, à Colmo Medice Florentino, & Senarum Duce creatus: Cuius ordinis Magister est Dux ipse Florentia. Porrò instituta est hæc sacra Militia instar aliarū, quæ in Hispanijs, & alijs in locis erectæ fuerant ad fidē, & religionem Christianam contra hostes tuendam, & ad loca maris Mediterranei à Turcis, & Saracenis defendendā. Et Dux ipse annos redditus, & alia bona ordini concessit, ex quibus cōmodè milites sustentarentur, & viuerent. Ex bonis itidem militum plures fundatæ, erectæ, & constitutæ sunt, quæ vocantur Commendæ. Nam ipse Dux Florentia, à Pio Quarto imperavit, ut qui sua sponte vellent, ordini bona relinquerent, ex quibus Commendæ augerentur. Vt uenter prestat ordinis milites nigra ueste cum cruce rubra: Commorantur Pisis, & insulam Helbam, suæ fidei, & custodiaz commissam habent.

Tertio queritur, An Simonia peccatum committatur, in admittēdis equitibus ad prædictos Sacrorum militum ordines, vel ad habitum ordinum suscipiendum; vel in conferendis, vel in permundandis, deponendis uero annuis ipsorum ordinum redditibus, que Commendæ dicuntur, pretio dato, & accepto? Sunt enim qui id negent; Primum, quia, ut suprā diximus, prædicti ordines militares, non sunt absolutè, & simpliciter religiones, ergo quamvis pretium detur, quo quis in ordinem cooptetur, Simonia minimè committitur. Deinde, quia anni redditus, qui militibus commandantur, non sunt absolutè, & simpliciter religiones, ergo quamvis pretium conferatur, permundentur, deponantur, redimantur, nulla inde contrahitur Simonia labes.

At verior est opposita tentatio, nempe, Simonia crimen eos incurtere, qui hæc pretio hinc inde dato, & accepto faciunt. Scindendum est, huiusmodi Ordines aliquos, quod attinet ad milites, eti propriè, & simpliciter Religiones non sunt, auctoritate tamen Pontificia multis Ecclesiastica priuilegijs, ac immunitatibus gaudere, ut constat tum ex Constitutionibus, tum etiam ex Litteris, & Priuilegijs Pontificum Romanorum, quibus sunt ab eis approbati, confirmati, auctijs, & propagati: quo fit, ut Simonia labes iniiciantur, ingressus in aliquem horum ordinum militarium, dato, & accepto pretio, cum eiusmodi ingressus adjuncta, & annexa sibi habeat iura, & priuilegia multa Ecclesiastica. Item, si pro susceptione habitus militaris, pretiu detur, vel accipiat, Simonia cōmittitur, quia habitus suscepit dat ius ad multa Ecclesiastica priuilegia, & immunitates ordinis. Ergo si supremus ordinis magister, aut Praefectus, vel Administrator perpetuus, pecunia aliquem in ordinē suum admittat, incidit in Simonia crimen. Item, si pecuniam, ut pretium accipiat ex hoc, quod an-

nuos certos redditus ordinis, quæ Commendæ dicuntur, alicui conserat, item, si pretium accipiat, ex hoc, quod pensionem in certis quibusdā redditibus impositam, iuxta ordinis statuta alii cui è prædictis Miliū cōcedat. Nec miles cōmandatarius auctoritate propria, sine Magistri consensu potest redditus sibi Commendatos, cum redditibus alterius militis commutare. Rursus, si tacitè pecunia accipiat ex hoc, quod commutat suos redditus, hoc est, Commendam, cum redditibus, hoc est, cum Commenda alterius, Simonia peccarum admittit.

Iure tamen potest ipse ordo pensiones impone in ipsis commendis ad onera ordinis sustinenda: quia hoc nihil aliud est, nisi reservare certam pensionem fructuum, qui ex commendis percipiuntur quotannis. Potest Ordo cōendas diuidere, minuire, augere, multiplicate, coniungere, prout communi totius religionis livo iudicauerit expedire. Hoc enim concessum est huiusmodi ordinibus auctoritate Romanorū Pontificum. Quæres, quid sit iudicandum de ijs, qui pecuniam accipiunt pro precibus, quibus primarium aliquem virum rogan, ut eius suafione, prece, rogatu, & opera Magister, aut perpetuus ordinis Administrator alteri religionis habitu, aut certos annuos redditus concedat? Respondeo, Simonia crimen committi, si precium detur ei, cuius est religionis habitu, vel redditus conferre, quoniam pretium datur, & accipitur pro habitu, vel redditibus obtinendis. Et quia uina cum habitu, vel redditibus, siue Commendis certa iura, & priuilegia Ecclesiastica acquiruntur, video in eis est aliquid spirituale. An vero Simonia contrahatur, si detur pecunia pro precibus, quibus per intermedios precatores, curat quis habitum ordinis, vel Commendam obtinet, aut reuera eam impetrat, non est, cur in praesenti dicamus. Sed de hac quæstione alio in loco commodiū differemus.

Quartò queritur, An matrimonii ratum, & non Colummati dirimatur per soleme votū, quod faciunt Sacri milites S. Ioannis? Sot. in 4. d. 27. q. 1. a. 4. & lib. de iust. 7. q. 5. a. 3. videtur docere non dissoluiri: nō primum dubitat, num per huiusmodi votum dirimatur, sed postea censet nō soli, eo quod putat religiones militares non esse vere, & simpliciter religiones. Sed Nauar. consil. 1. de conu. coniugat docet per huiusmodi votum dirimi. Et ita dicendum est, quia reuera, est soleme votum religionis approbat. Et huiusmodi milites solemne professionem approbare religionis emittunt. Et ita aliqui referunt in Hispania Consilio virorum sapientium quoddam matrimonium ratum, & non consummatum iudicatum fuisse, ut solutum; eo quod vir religionis S. Ioannis fuerat solemni voto professus. Nec obstat, quod Romanus Pontifex possit iustis de causis concedere, ut miles religionem professus, uxorem ducat: quoniam, ut ante dixi, potest soleme votū religionis iusta de causa relaxare, & tunc religiosū à religionis vinculo soluit. Nec propterea sequitur, ut quis similis duas uxores habere queat, quia matrimonii ratu, & non colummatu solutum est, per soleme religionis professionem, per quam quis spiritualiter moritur.

Quinto queritur, An præter religiosos, & sacros equitum ordines iam supra memoratos, sint alij ordines? Respondeo esse alios ordines, qui nullo modo sacri religiosi sunt, sola vide licet regum, & Principum auctoritate instituti, nulla Romani Pontificis approbatione confirmati, & propterea isti nullis Ecclesiæ priuilegijs potiuntur, nisi ijs, quæ habent speciali Romani Pontificis beneficio. Qui quidem equites vulgo Torquati dicuntur, eo quod torque aureum deferant collo dependentem. In Anglia Eduardus Rex anno Domini 1350. pia quadam emulatio ne ductus, certum quandam Equitum Garteriorum, numero sex, & viginti ordinem creauit, quorum princeps erat ipse Rex Anglia. Vtuntur coruleo pallio, & crus sinistrum cingunt infra genas funiculo fibulato, gemmis, & auro ornato: à quo habitu, nomen datum est toti ordinu: nam GARTER. Anglica lingua significat perecelidem; in eoque scribunt Gallicis verbis: VI TVPERETVR QVI MALE COGITAT. Cuius instituendi ordinis causam, & originem raccio, tanquam vulgo notissimam.

Paulo ante in Francia Rex Ioannes instituerat ordinem Equitum, quibus vulgo nomen erat Equites stelle, eo ꝑ in pallio sellam depictâ gel' p' r' t, in qua erat scripta hęverba: MONSTRANT REGIBVS ASTRA VIAM. Erat enim ordo tribus Magis regib. dicatus: hic tamē ordo extinctus est.

Sub idem tempus Amedius VI. Comes Sabaudie erexit ordinem Equitum, ab Annunciatio ne B. Virginis nomen fortitudi: torque aureum isti dependentem è collo deferunt, laqueis quibusdam, & quatuor literis identidem in sculpis F.E.R.T. quarum literarum sensu est: Fortitudo eius Rhodum Tenuit. Est enim hic ordo institutus in memoriam Amadei I. Comitis Sabaudie, qui fortiter Rhodum Insulam contra Turcarum impetum defendit: è torque collum circumdante pender Imaginula Annunciationis B. Virgin.

In Hispania anno 1163. Alfonius Rex Castellæ regis Ferdinandi filius, Brugis instituit ordinem Equitum sub hoc vulgari nomine DELABANDA cuius ordinis Princeps, & Magister erat ipse Rex: gestabant hi Equites pannum rubrum tribus digitis latum, quem instar stola, qua Diaconi veuntur supra humerum finistrū ponebant, porrectum vñque ad latus dextrum. Hic ordo Equestris amplius non extat. In Burgundia anno Domini 1429. Philippus Burgundie Dux instituit Ordinem Equitum, quem vulgari lingua appellant DEL TOSON: quorum Princeps fuit ipse Philippus Dux: & proinde huiusmodi Principatus transiit ad familie Austriae Imperatorem Carolum Quintum, & ita hodie est penes Philippum II. Hispaniarum regem, filium eius, tamquam Burgundie Ducem. Constat hic Ordo Equitibus uno circiter, & triginta: defe rent torque aureum, in quo insculpta sunt Duciis Burgundie insignia.

In Gallia anno Domini 1469. Ludouicus XI. Rex Francorum, Ordinem Equitum instituit, cui nomen est Sancti Michaelis. Institutus est hic Ordo in memoriam Caroli VII. Francorum Regis, cuius filius fuit ipse Ludouicus. Nam Carolo Aurelianensem Vrbem defendant ad

uersus Anglorum impetum, apparuit Archangelus Michael, cuius ope, & auxilio mirabiliter de hostibus triumphauit, vt preinde huic ordinis Equites ab eo Rege instituti, deferant aureum torquem collo appensum, à quo pendet Imago S. Michaelis insculpta.

Cap. VII.

Nonnulla de Societate Iesu auctoritate Pontificia confirmata ponuntur.

Socieratem Iesu auctoritate Pontificia confirmavit Paulus III. vt cōstat ex diplomate p' o' tificio anno Domini 1540. 5. Kal. Oct. & alio diplomate eiusdem Pauli III. anno Domini 1543.

Institutu Societatis Iesu approbat, & declarat Iulius III. in diplomate Pontificio, ꝑ sic habet.

**L V L I V S Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Expositus debitum pastoralis officij, cui nos, licet immoritos, pretulit diuina Mæstas: vt fideles quolibet praesertim religiosos, in via mandatorum Domini ad illius honorem, & gloriam, & proximorum spiritualem profectum deambulantes, paternis consueta-
m affectibus, vt fideles ipsi, dextera Domini sibi
affidente propria, aeterna salutis primum feruen-
tus exquirant, & in eorum pio proposito, confou-
entur. Dudum siquidem, per felicis recordationis
Paulum Papam Tertium prædecessorem nostrum,
accepto, Quod dilecti filij, Ignatius de Loyola, &
Petrus Faber, ac Jacobus Laynez, necnon Claudio
Lauis, & Paschafius Broet, ac Franciscus Xavier,
necnon Alfonius Salmeron, & Simon Rodericus, ac
Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, pres-
byteri, Pamilonen, Gebennan. Seguntin, Toletan,
Vif'en, Iberdenun, & Palentin. ciuitatum, & dice-
in Artibus magistri, in Vniveritate Parisien gra-
duati, & in Theologicis studijs, per plures annos
exercitati, Spiritu sancto afflati, iamdudum è di-
uersis mundi regionibus decedentes, in unum con-
uenerant: & exemplari, ac religiosa vita Socij ef-
fecti, abdicatis huius facili illecebris, eorum vitam
perpetuam Domini nostri Iesu Christi, atque suo, &
successorum suorum Romanorum Pontificum ser-
uitio dedicauerant: & iam pluribus annis verbum
Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias medi-
tationes, beneque, ac beate viuendum excitando,
hospitibus inferiendo, pueros, & alios rudes fa-
lubria dogmata, ad Christiani hominiis institutio-
nem necessaria docendo, ac denique omnia carita-
tis officia, que ad animarum edificationem pertine-
bant, vñque terrarum, vbi peregrinati fuerant,
quisque iuxta traditam sibi ab ipso spiritu sancto
gratiam multa cum laude obeundo, laudabiliter in
vine Domini se exercuerat, eorum institutum, sub
quadam viuendi formula ab ipsis edita, Evangelica
veritati, & sanctioribus conformi, ut vinculum cari-
tati, & vno in ipsis quidem Socij, & alijs, qui pra-
dictum vellent institutum sequi, conferuerant, ap-
probauit, & confirmavit, & benedixit ipsisq; Socios,
quorum numerum, non ultra sexaginta esse tan-
voluit, sub sua & Apostolica sedi protectione fu-
scepit, illisq; condendi Constitutiones, & sta-
tuta**